

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 93.444 van 21 februari 2001

A. 98.601/VI-15.796

Gemeenteraadsverkiezing te SCHAARBEEK.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 21 december 2000 ingediende verzoekschrift, waarbij Mohamed CHATER hoger beroep instelt tegen het besluit van 12 december 2000 waarbij het Rechtscollege van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn bezwaar afwijst betreffende de gemeenteraadsverkiezing die op 8 oktober 2000 te Schaarbeek heeft plaatsgevonden;

Gezien het administratief dossier dat het Rechtscollege van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft ingediend;

Gzien het in het Belgisch Staatsblad van 25 november 2000 bekendgemaakte bericht voorgeschreven bij artikel 5 van het koninklijk besluit van 15 juli 1956, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 16 september 1982;

Gezien het verslag van Mevrouw DAGNELIE, eerste auditeur-afdelingshoofd bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 6 februari 2001, waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 19 februari 2001;

Gelet op de kennisgeving, aan de partijen, van de beschikking tot vaststelling van de rechtsdag en van het verslag;

Gehoord het verslag van de heer CLOSSET, kamervoorzitter;

Gehoord het eensluidend advies van Mw. DAGNELIE, eerste auditeur-afdelingshoofd;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat Mohamed CHATER, kandidaat op lijst nr. 15 en niet verkozen verklaard bij de gemeenteraadsverkiezing van 8 oktober 2000 te Schaarbeek, op 14 november 2000 bij het Rechtscollege van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een bezwaar heeft ingediend waarbij hij de omstandigheid laakt dat "burgerlijke rechten worden ontzegd aan duizenden Brusselaars die tussen 1 mei en 30 juni 2000 een nationaliteitsverklaring hadden afgelegd in de zin van de wet van 1 maart 2000 (...) en aan wie op 31 juli 2000, de laatste dag vóór het afsluiten van de kiezerslijsten (...), ofwel de Belgische nationaliteit had moeten worden toegekend in geval van positief advies (...) van het Parket van Brussel of, ingeval er geen advies uitgebracht was, wat ipso facto gelijkstaat met een positief advies, ofwel de Belgische nationaliteit had moeten worden geweigerd ten gevolge van een negatief advies (van het genoemde Parket)", en waarbij hij

bijgevolg de ongeldigverklaring van de verkiezing vordert; dat bij de beslissing van 12 december 2000 waartegen beroep is ingesteld, het genoemde college het bezwaar afgewezen heeft; dat het erop wijst dat de reclamant niet het bewijs levert dat personen die ingeschreven waren op de kiezerslijsten om enige reden verhinderd zouden zijn geweest aan de stemming deel te nemen, noch dat anderen, die voldeden aan de vereiste voorwaarden, niet in die lijsten zouden opgenomen zijn terwijl ze daarop aanspraak hadden kunnen maken; dat het opmerkt dat het bezwaar "in abstracto" betrekking heeft op de nadere regels voor de toepassing van de wetgeving inzake naturalisatie; dat er voor het Rechtscollege derhalve geen aanleiding bestond om de verkiezing ongeldig te verklaren, doordat niet aangetoond was dat er een onregelmatigheid was begaan die de zetelverdeling tussen de onderscheiden lijsten had kunnen beïnvloeden;

Overwegende dat appellant in zijn verzoekschrift het volgende betoogt :

" (...)

Het onderhavige beroep is gegrond op de volgende feitelijke en juridische gegevens :

§ 1 - Ontvankelijkheid van het beroep :

1. Verzoeker voert ter adstructie van zijn bezwaar de onregelmatigheid van de kiezerslijst aan en inzonderheid het feit dat bepaalde personen die aanspraak konden maken op de Belgische nationaliteit, niet in die lijst opgenomen zijn, terwijl ze, gelet op de datum waarop ze een nationaliteitsverklaring hebben afgelegd, op grond van de wet als Belg moesten worden beschouwd.
2. De aldus vastgestelde onregelmatigheid kan onbetwistbaar de zetelverdeling tussen de onderscheiden lijsten wijzigen, gelet op het aantal personen aan wie daardoor op onregelmatige wijze het stemrecht ontnomen is. Uit een onderzoek bij de gemeentebesturen en het Parket waarover in "Le Soir" van 4 augustus 2000 een artikel verschenen is, blijkt dat de 1.200 door de gemeente

Schaarbeek overgezonden dossiers slechts een dertigtal nieuwe kiezers opleveren ! De cijfers van Molenbeek (een dertigtal nieuwe kiezers op 950 dossiers) en van Sint-Gillis (een dertigtal nieuwe kiezers op 390 dossiers) stemmen nagenoeg overeen. Hier dient erop te worden gewezen dat het kiezerskorps van Sint-Jans-Molenbeek 37.092 personen voor 41 te verdelen zetels omvatte. Dat van Schaarbeek omvatte 54.262 personen voor 47 te verdelen zetels.

3. Overeenkomstig arrest nr. 23.150 van de Raad van State van 22 april 1983 kunnen onregelmatigheden die verband houden met de kiezerslijst gevoeglijk worden aangevoerd tot staving van het beroep tot ongeldigverklaring van de verkiezing, ook al behoort de geschillenberechting betreffende de kiezerslijsten, vóór de kiesverrichtingen, tot de bevoegdheid van het schepencollege in eerste aanleg en van het hof van beroep in hoger beroep (met eventuele cassatievoorziening).

2. Gegrondheid van het beroep

1. In de kiezerslijst moeten, met toepassing van artikel 1 van de gemeentekieswet van 4 augustus 1932, alle Belgen worden opgenomen die in de gemeente verblijven en die ten minste 18 jaar oud zijn.

In het onderhavige geval konden, als gevolg van de wet van 1 maart 2000 tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, de vreemdelingen die vanaf mei 2000 door nationaliteitsverklaring de Belgische nationaliteit wensten te verkrijgen, noodzakelijkerwijs aanspraak maken op de toekenning van die nationaliteit op 31 juli 2000, aangezien de betrokken gemeenten de bewuste aanvragen onmiddellijk aan het Parket moesten verzenden en het Parket zo snel mogelijk aan de gemeente een bericht van ontvangst van de aanvraag moest toezenden, wat, indien het Parket binnen een maand geen negatief advies uitbrengt, automatisch het recht op de Belgische nationaliteit verleende dat tot gevolg heeft dat de nationaliteitsverklaring in de registers ad hoc van de gemeente wordt ingeschreven.

Op een door gemeenteraadslid Denis GRIMBERGHS op 7 november 2000 gestelde mondelinge vraag over de niet nageleefde termijnen heeft de Schaarbeekse schepen Bernard CLERFAYT enkele verduidelijkingen verstrekt in verband met de betwistbare praktijken van het Parket : "Het Parket zendt de gemeente om

de veertien dagen willekeurig de berichten van ontvangst toe zonder rekening te houden met de volgorde waarin de aanvragen ingediend zijn. Voor personen die in mei een dossier hebben ingediend wordt niet noodzakelijkerwijs in juli een bericht van ontvangst verzonden. Er heerst willekeur wat betreft de wijze waarop het Parket de dossiers behandelt en ze aan de gemeente terugzendt (...). De gemiddelde termijn waarbinnen het Parket het dossier aan de gemeente terugzendt bedraagt ongeveer anderhalve maand. De gemeente behandelt de inschrijvingen binnen ongeveer veertien dagen, wat geen overdreven termijn is. Indien het advies positief is, doen we de overschrijving binnen acht dagen". Het gemeentebestuur van Molenbeek verklaart (deze verklaring is opgenomen in "Le Soir" van 8 augustus) dat het op 25 mei het Parket heeft opgebeld omdat het zich zorgen maakte over het feit dat het de eerste ontvangstmeldingen nog niet had ontvangen. Het Parket heeft geantwoord dat de kartonnen dozen nog niet geopend waren. In een niet alleenstaand geval, dat door de Liga van de Mensenrechten in de media is gebracht, is het dossier op 18 mei ingediend en heeft de gemeente op 1 september, vijftien weken later dus, het bericht van ontvangst gekregen.

De abnormaal lange tijd van meerdere maanden die het parket nodig heeft om de berichten van ontvangst te verzenden, vormen kennelijk een feitelijkheid die de toekenning van de Belgische nationaliteit aan de betrokken personen rehtens niet mag beletten.

Het is immers onredelijk en strijdig met de geest zelf van de wet dat het parket berichten van ontvangst zou mogen verzenden verschillende maanden nadat het het verzoek om de Belgische nationaliteit door nationaliteitsverklaring te verkrijgen, heeft ontvangen, aangezien de bewuste wet bepaalt dat datzelfde parket beschikt over een termijn van een maand om zijn advies uit te brengen.

2. De wet van 1 maart 2000 bepaalt dat het dossier aan het Parket wordt gezonden "onmiddellijk" nadat de betrokkene de nationaliteitsverklaring heeft afgelegd. Ze bepaalt bovendien dat het Parket ertoe gehouden is "onverwijld" een bericht van ontvangst te sturen.

a) "immédiatement" betekent "à l'instant même" (Petit Robert, V° immédiatement).

"sans délai" betekent "tout de suite, sur le champ" (Petit Robert, V° délai).

b) Deze bewoordingen zijn duidelijk en geven derhalve geen aanleiding tot enige interpretatie (Cass., 13 februari 1992, Judit. V° Interprétation et texte clair; Rb. Nijvel, 15 mei 1990, Rev. trim. dr. fam. 1992, blz. 159).

c) Op een parlementaire vraag over dit punt heeft de Minister van Justitie in plenaire vergadering van donderdag 29 juni 2000 verklaard dat "(...) de termen "onmiddellijk" en "zonder uitstel" (lees : "onverwijld") in de artikelen 12bis, 15 en 21 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit uitdrukking geven aan de wil van de wetgever dat de verplichtingen die hij de ambtenaar van de burgerlijke stand en de procureur des Konings oplegt, zonder uitstel worden nagekomen".

Hij heeft er zeer duidelijk op gewezen dat wat betreft de verplichting van het parket om ontvangst te melden van de verzoeken, de wet bepaalt dat voor de vaststelling van de termijnen de algemene beginselen gelden.

De term "onmiddellijk" wijst op de wil van de wetgever om de dossiers zeer snel te laten behandelen. Overeenkomstig artikel 24bis van het Wetboek van de Belgische nationaliteit van 9 mei 2000 werden de richtlijnen, vastgesteld door het college van procureurs-generaal, aan de procureurs medegedeeld. Hun aandacht werd erop gevestigd dat het persoonlijkheidsonderzoek niet meer hoefde te worden uitgevoerd, zodat de termijnen konden worden ingekort. Bovendien vervult het door de parketten uitgebrachte advies een sleutelrol en mag het geen vertragingen meer veroorzaken.";

Overwegende dat, onder voorbehoud van wat artikel 1bis van de gemeentekieswet bepaalt ten voordele van de onderdanen van de andere lidstaten van de Europese Unie, artikel 1, §§ 1, 1°, en 2, van die wet vereist dat men, om in de gemeente kiezer te zijn, Belg moet zijn de dag waarop de kiezerslijst wordt afgesloten; dat, volgens artikel 3, eerste lid, van dezelfde wet, die lijst wordt opgemaakt door het college van burgemeester en schepenen op 1 augustus van het jaar van de verkiezing, maar, overeenkomstig artikel 1, § 4, van de genoemde wet, deze lijst tot de dag voor de

verkiezing moet worden aangevuld met de namen van de personen die ten gevolge van een arrest van het hof van beroep of een beslissing van het college van burgemeester en schepenen weer als gemeenteraadskiezer opgenomen moeten worden; dat bovendien krachtens de artikelen 18 tot 39 van de kieswet, toepasselijk verklaard op de gemeenteraadsverkiezingen bij artikel 3, § 2, van de gemeentekieswet, de betwistingen betreffende de regelmatigheid van de kiezerslijst, die zowel voor de kiesverrichtingen als voor het verkrijgen van het recht om tegen deze lijst bezwaar in te dienen, gebruikt wordt, uitsluitend onder de bevoegdheid van het college van burgemeester en schepenen en, in hoger beroep, van het hof van beroep, vallen;

Overwegende dat uit de voorafgaande bepalingen volgt dat de Raad van State niet bevoegd is om uitspraak te doen over de onregelmatigheden in verband met de kiezerslijst; dat in het onderhavige geval appellant niet aantoonst dat de personen die hij, overigens "in abstracto", op het oog heeft, evenmin als hijzelf, verhinderd zouden zijn geweest de bewuste beroepen in te stellen; dat hij er zich in werkelijkheid toe bepaalt algemene kritiek te leveren op de voorwaarden waarin bepaalde procedures tot het verkrijgen van de Belgische nationaliteit zouden zijn verlopen; dat noch het Rechtscollege, zoals het heeft opgemerkt, noch de Raad van State zulk een beroep kunnen toewijzen;

B E S L U I T :

Enig artikel.

Het beroep wordt verworpen.

Het besluit van 12 december 2000 van het Rechtscollege van het Brussels Hoofstedelijk Gewest wordt bevestigd.

De gemeenteraadsverkiezing van 8 oktober 2000 te Schaarbeek wordt geldig verklaard.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op eenentwintig februari tweeduizend en een door :

de HH. CLOSSET,	kamervoorzitter,
HANSE,	staatsraad,
LEWALLE,	staatsraad,
HARMEL,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

P. HARMEL.

Ch.-L. CLOSSET.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.